

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.VII.37.420/2020/5.

A tanács tagjai: . Magyarfalvi Katalin
a tanács elnöke

. Kulisity Mária

előadó bíró

Mészárosné Dr. Szabó Judit

bíró

A felperes: felperes neve
(felperes címe)

A felperes képviselője: -

Az alperes: alperes neve
(alperes címe)

Az alperes képviselője: ... kormánytisztviselő

A per tárgya: társadalombiztosítási határozat felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

Az elsőfokú bíróság határozatának száma:

Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 11.K.27.006/2020/4.

Rendelkező rész

A Kúria a Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 11.K.27.006/2020/4. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és a keresetet elutasítja.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

Tényállás

- [1] A felperes 1958. augusztus 16. és 1980. október 1. között saját háztartásában ápolta, gondozta tartósan beteg gyermekét. A felperes 1991. december 1-jétől a mezőgazdasági szakszövetkezeti tagok saját jogú növelt összegű járadékában, mint növelt összegű öregségi járadékban részesül. A felperes 2019. augusztus 12-én tartós ápolást végzők időskori támogatás iránti kérelmet terjesztett elő arra hivatkozással, hogy gyermekét 22 éven át otthon ápolta súlyos betegsége okán, a gyermek gondozása mellett dolgozni nem tudott. Halála után a helyi szövetkezetben tag lett, de ez csak öregségi járadékra jogosította.
- [2] A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv 2019. augusztus 28-án kelt határozatával a felperes igényét elutasította. A határozat indokolása szerint a felperes részére nem került megállapításra öregségi nyugdíj, ezért a támogatásra nem jogosult. A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú hatóság az elsőfokú döntést helybenhagyta és a fellebbezést elutasította.

A felperes keresete és az alperes védírata

- [3] A felperes keresetet terjesztett elő a közigazgatási cselekmény hatályon kívül helyezése végett. Hivatkozásképpen előadta, hogy hátrányos megkülönböztetés folytán nem állapították meg az ellátásra jogosultságát, a jogszabály indokolatlan különbséget tesz szülő és szülő között. A járadéka kevés, mégis hátrányos helyzetbe kerül.
- [4] Az alperes védiratában a kereset elutasítását kérte arra hivatkozva, hogy a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szoc. tv.) 44/A. § (1) bekezdése értelmében a tartós ápolást végzők időskori támogatására csak az lehet jogosult, akinek az öregségi nyugdíjra való jogosultságát megállapították. A felperes részére növelt összegű öregségi járadékot állapítottak meg és folyósítanak, nem pedig a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.) szerinti öregségi nyugdíjat. A szakszövetkezeti tagok növelt összegű öregségi járadékában azok részesülnek, akiknek nem volt meg a megfelelő szolgálati idejük az öregségi nyugdíjhoz. A 25/2019. (VII.29.) Alkotmánybírósági határozata szerint a jogalkotó a tartós ápolást végzők időskori támogatását annak a homogén társadalmi csoportnak szánta, akik tartósan beteg gyermeküket legalább húsz évig otthon ápolták és emiatt egyáltalán nem, vagy részben tudtak csak keresőtevékenységet folytatni, amely hatással volt az öregségi nyugdíjuk összegére. Mivel a felperes a szakszövetkezeti tagok növelt összegű öregségi járadékában részesül, amelynek az összege fix, megállapításkor 4.070 forint volt, ezért a gyermeke ápolása nem volt hatással az öregségi nyugdíjára, amelyre egyébiránt nem is volt jogosult.

Az elsőfokú bíróság ítélete

- [5] A közigazgatási és munkaügyi bíróság a határozatokat megsemmisítette és az elsőfokú hatóságot új eljárásra kötelezte. Az ítélet indokolása szerint tényként megállapítható volt, hogy a felperes a kérelem benyújtásakor a mezőgazdasági szakszövetkezeti tagok saját jogú növelt összegű járadékában részesült. A Tny. 4. § (1) bekezdése határozza meg a saját jogú nyugellátás és a hozzátartozói nyugellátás fogalmát, míg a Tny. 6. §-a rendelkezik arról, hogy mely ellátások minősülnek saját jogú és hozzátartozói nyugellátásnak. A Tny. 6. § (1) és (4) bekezdései alapján megállapítható, hogy saját jogú nyugellátásnak minősül az öregségi nyugdíj, valamint, ha jogszabály kivételt nem tesz, a saját jogú mezőgazdasági szövetkezeti járadékra, a mezőgazdasági szakszövetkezeti járadékra és a mezőgazdasági szakszövetkezeti tagok saját jogú növelt összegű járadékára is az öregségi nyugdíjra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.
- [6] A Tny-hez fűzött Complex Jogtár indokolása szerint a mezőgazdasági járadékok, így a mezőgazdasági szövetkezeti és a mezőgazdasági szakszövetkezeti járadék jövedelem pótló vagy jövedelemkiegészítő szociális ellátások voltak és azoknak a szövetkezeti, szakszövetkezeti tagoknak, illetve özvegyüknek járt, akik nem szereztek jogot legalább a nyugdíjminimumot elérő összegű nyugellátásra. A mezőgazdasági szakszövetkezeti tagok növelt összegű járadéka esetén erősebb volt a biztosítási elem, a jogosultság hosszabb időtartamú járulékfizetéstől függött. A leglényegesebb különbség az volt a szövetkezeti és a szakszövetkezeti tagok között, hogy míg a szövetkezeti tagok tényleges jövedelméből az általános szabályokhoz hasonlóan vonták le a nyugdíjjárulékot, addig a szakszövetkezet tagjánál eredetileg ez csak önkéntes vállalás esetén történt. Ennek hiányában a jogszabályban meghatározott tételes összegű szakszövetkezeti járulékot kellett fizetniük vagy vállalhatták növelt összegű szakszövetkezeti járulék megfizetését. Aki a növelt összegű szakszövetkezeti járadék megfizetése mellett döntött, a mezőgazdasági szakszövetkezeti tagok növelt összegű járadékára szerezhetett jogosultságot, ha az öregségi nyugdíjra jogosító életkort elérte, de öregségi nyugdíjra nem volt jogosult, és legalább tíz év növelt összegű járadékra jogosító ideje volt. A Tny. 6. §-ához fűzött indokolás szerint a Tny. hatálybalépését követően a mezőgazdasági járadékok megállapítása megszűnt, de ezeket az ellátásokat mind a mai napig, jelenleg kb. 1500 főnek változatlan néven folyósítják tovább [Tny. 90. § (5) bek.], az összegüket a nyugdíjakkal azonos módon évente emelik [Tny. 62. §], és a jogszabály

eltérő rendelkezésének hiányában úgy kell tekinteni őket, mintha öregségi nyugdíjasok, illetve hozzátartozói nyugdíjasok lennének.

[7] A bíróság szerint megalapozatlanul és jogszabályellenesen hozták az eljáró hatóságok azt a döntést, hogy a felperes esetében nem teljesült a Szoc. tv. 44/A. § (1) bekezdésében foglalt azon feltétel, hogy az öregségi nyugdíjra való jogosultságát megállapították. A törvényhez fűzött indokolás szerint nem csak a megállapítás, hanem az öregségi nyugdíjban való részesülés is elégséges. A felperes részére a pertárgyi időszakban mezőgazdasági szakszövetkezeti tagok saját jogú növelt összegű járadéka került folyósításra, amelyre a törvény alapján, eltérő jogszabályi rendelkezés hiányában az öregségi nyugdíjra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni, vagyis azt öregségi nyugdíjként kell kezelni. A felperes növelt összegű öregségi járadékot kapott, mely a Tny. alapján öregségi nyugdíjnak minősül. Mindezekre tekintettel teljesül az Szoc. tv.-ben foglalt azon feltétel, hogy a felperes öregségi nyugdíjra való jogosultságát megállapították.

[8] Nem alapos az alperes 25/2019. (VII. 29.) Alkotmánybírósági határozat [65] és [67] bekezdésében foglaltakra történő hivatkozása. A felperes az alperes által sem vitatottan húsz évig ápolta tartósan beteg gyermekét, részére egyedüli lehetőség arra, hogy öregségére tekintettel bármilyen ellátásban részesüljön, a szövetkezeti tagság és a növelt összegű tagdíj befizetése volt. Mindezek alapján tényként állapítható meg, hogy a felperes tartósan beteg gyermekének ápolása közvetlenül kihatott arra, hogy a felperes legalább húsz év időszakot felölelő jövedelemkiesésben szenvedett, ezért ezt követően már nem tudott eleget tenni annak a feltételnek, hogy öregségi nyugdíjra legyen jogosult, csak annak, hogy növelt összegű szakszövetkezeti járadékban részesüljön. A felperes éppen azért nem volt jogosult öregségi nyugdíjra, mert a gyermeke ápolására tekintettel több mint húsz éven át nem volt munkaviszonya, ezen okból jövedelemkiesést is szenvedett el.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[9] Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, kérve az elsőfokú bíróság határozatának hatályon kívül helyezését és szükség esetén az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását. Jogszabálysértésként hivatkozott a Szoc. tv. 44/A. § (1) bekezdésének sérelmére. Hivatkozásképpen előadta, hogy az elsőfokú bíróság álláspontjával ellentétben a tartós ápolást végzők időskori támogatásra nem azok jogosultak, akik öregségi nyugdíjasnak minősülnek, hanem akiknek az öregségi nyugdíjra való jogosultságát megállapították. A felperes öregségi nyugdíjra való jogosultságát sosem állapították meg, csak a szakszövetkezeti tagok növelt összegű öregségi járadékra való jogosultságát. Ha a felperes öregségi nyugdíjra való jogosultságát állapították volna meg, akkor öregségi nyugdíjban részesülne.

[10] A Tny. 6. § (4) bekezdés a) pontját az elsőfokú bíróság ugyancsak nem megfelelően értelmezte. A rendelkezést beiktató, az egyes szociális törvények módosításáról szóló 2003. évi IV. törvény (Módtv.) 64. §-ához a jogalkotó azt az indokolást fűzte, hogy a nem társadalombiztosítási nyugellátásokra (mezőgazdasági járadékok) is a társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó ellátások szabályait kell alkalmazni, ha nincs ellentétes rendelkezés. Így például az éves emelésnél, a 13. havi nyugdíj bevezetésénél ezek az ellátások is a társadalombiztosítási nyugellátásokkal esnek egy tekintet alá. Számos olyan ellátás összegét emelik évente, amelyek szintén nem minősülnek öregségi nyugdíjnak, csak az öregségi nyugdíjra, illetve a nyugellátásokra vonatkozó szabályokat kell rájuk alkalmazni, ilyen például a baleseti járadék is. A legutóbbi éves emelésről szóló, a nyugellátások és egyes más ellátások 2020. január havi emeléséről szóló 300/2019. (XII. 11.) Korm. rendelet részletesen felsorolja az emeléssel érintett ellátásokat, külön nevesítve a mezőgazdasági szakszövetkezeti tagok növelt összegű járadékát is. Ha ez utóbbi öregségi nyugdíjnak minősülne, nem volna szükség e kormányrendeletben a külön nevesítésére.

[11] A Tny. 6. § (4) bekezdése egyáltalán nem arról rendelkezik, hogy a szakszövetkezeti tagok növelt összegű öregségi járadékában részesülő személy öregségi nyugdíjasnak minősül, hanem, hogy rájuk

is az öregségi nyugdíjra vonatkozó szabályokat (az ellátás megállapítása, megszüntetése, folyósítása, emelése, stb.) kell alkalmazni. Egyetlen jogi norma és ahhoz fűzött jogalkalmazói indokolás sem tartalmaz olyat, hogy a szakszövetkezeti tagok növelt összegű öregségi járadékában részesülő személy öregségi nyugdíjnak minősül. Fogalmilag is kizárt lenne, hogy ha valaki nem szerzett jogosultságot öregségi nyugdíjra, mert például nem volt meg az ahhoz szükséges szolgálati ideje, mégis öregségi nyugdíjra szerzett volna jogosultságot, ahogy azt a perben eljáró bíróság állítja. A Szoc. tv. 44/A. § (1) bekezdése nem azt írja elő jogosultsági feltételként, hogy az adott személynek öregségi nyugdíjnak kell minősülnie, hanem, hogy öregségi nyugdíjra kell jogosultságot szereznie, a felperes pedig ilyen jogosultságot nem szerzett. A perben eljáró bíróság idézi ugyan a jogtár Szoc. tv.-hez írt kommentárját, de abból nem vette figyelembe azt a részt, mely szerint nem részesülhet ilyen ellátásban, „aki - bár az öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte - öregségi nyugdíjra nem szerzett jogosultságot, vagy nem igényelt öregségi nyugdíjat”.

[12] A 25/2019. (VIII. 29.) AB határozat [65] és [67] bekezdései is ezt erősítik. Ezek szerint ugyanis „a tartós ápolást végzők időskori támogatásának bevezetésére azért került sor, hogy az állam az Alaptörvény XV. cikk (5) bekezdése szerint kötelezettségét teljesítve, a XVI. cikk (3) bekezdés szerinti gondoskodási kötelezettségét külön is elismerje azokban az esetekben, amikor a tartósan beteg vagy súlyosan fogyatékos gyermeküket hosszú időn keresztül ápoló szülők nem, vagy csak korlátozott mértékben végeznek keresőtevékenységet, ami miatt az öregségi nyugdíjuk mértéke is számottevően alacsonyabbá válik”. A [67] bekezdésből kitűnően a támogatás, „mint ellátási forma célja kettős: nem csupán a tartósan beteg vagy súlyosan fogyatékos gyermek ápolását, hanem az ápolással töltött időre tekintettel az öregségi nyugdíj összegére közvetlenül kiható, legalább húsz év időszakot felölelő jövedelemkiesést is kompenzálja. Ennek megfelelően azok a szülők, akik a tartósan beteg vagy súlyosan fogyatékos gyermekük ápolására tekintettel húsz évnél rövidebb ideig szenvedtek el jövedelemkiesést, nem tartoznak az Alkotmánybíróság által a Szoc. tv. 44/A. § (1) bekezdése alapulvételével azonosított homogén csoporthoz.” A homogén csoport tagjai azon öregségi nyugdíjasok voltak, akik legalább húsz éven át otthon ápolták tartósan beteg vagy súlyosan fogyatékos gyermeküket, és ezáltal keresőtevékenységet egyáltalán nem vagy csak részben tudtak folytatni, így jövedelemkiesést szenvedtek el. Nem csupán a jövedelemkiesés ellentételezése volt a jogalkotó szándéka, hanem azt is figyelembe vették, hogy ennek az öregségi nyugdíj összegére is kihatása lehetett. Ezt támasztja alá a tartós ápolást végzők időskori támogatását bevezető, az egyes családtámogatási tárgyú, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2017. évi CLXXVIII. törvény általános és 5.§-hoz fűzött részletes indokolása, mely szerint „mivel a gyermeküket tartósan ápoló szülők keresőtevékenységet nem - vagy csak korlátozott mértékben - tudnak végezni, a számukra megállapítható nyugellátás mértéke alacsonyabb lehet.” A felperes részére 1991-ben megállapított szakszövetkezeti tagok növelt összegű öregségi járadéka az akkor hatályos, a társadalombiztosításról szóló 1975. évi II. törvény végrehajtására kiadott 89/1990. (V. 1.) MT rendelet (a továbbiakban: MTr.) 208. §-a alapján fix összegű volt, annak mértékére egyáltalán nem volt hatással az, hogy a felperes mennyire tudott keresőtevékenységet folytatni. Amennyiben ez öregségi nyugdíjnak minősülne, akkor a tartós ápolást végzők időskori járadékának célja nem valósulna meg, hiszen a felperes ellátásának összege, mértéke nem a jövedelméhez igazodott.

[13] Tévesen állapította meg az elsőfokú bíróság azt is, hogy „a felperes egyedüli lehetősége arra, hogy öregségére tekintettel bármilyen ellátásban részesüljön, a szövetkezeti tagság és a növelt összegű tagdíj befizetése volt”. A felperes beteg gyermekének 1980-ban sajnálatosan bekövetkezett halála után kezdett el szolgálati időt szerezni, amelyet bármilyen olyan jogviszonyban megtehetett volna, amelyre az akkoriban hatályos társadalombiztosításról szóló 1975. évi II. törvény (a továbbiakban: T.) 10. §-a alapján a biztosítás kiterjedt. Szolgálati időt szerezhetett volna a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltése után is, így öregségi résznyugdíjra is jogosultságot szerezhetett volna. Az elsőfokú bíróság ítélete sérti a Szoc. tv. 44/A. § (1) bekezdését, mert a felperes számára nem állapították meg az öregségi nyugdíjra való jogosultságot.

[14] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

[15] A felülvizsgálati kérelem megalapozott.

[16] A tartós ápolást végzők időskori támogatása a Szoc. tv. 25. § (2) bekezdése szerint különös méltánylást érdemlő személyes élethelyzetre figyelemmel nyújtható pénzbeli szociális ellátás, vagy nem tartozik a szociális rászorultság alapján nyújtandó ellátások közé. A perben eldöntendő kérdés az volt, hogy a felperes részére megállapított mezőgazdasági szakszövetkezeti tagok saját jogú növelt összegű járadéka, mint öregségi járadék a Szoc. tv. 44/A. § (1) bekezdése alkalmazásában öregségi nyugdíjnak minősül-e, tekinthető-e úgy, hogy a felperes részére az öregségi nyugdíjra való jogosultságát megállapították. A tartós ápolást végzők időskori támogatására ugyanis - egyéb törvényi feltételek fennállása esetén - csak az a szülő jogosult, akinek az öregségi nyugdíjra való jogosultságát megállapították.

[17] A T. a saját jogú nyugellátások között szabályozta az öregségi nyugdíjat és a mezőgazdasági szövetkezeti járadékot, mint öregségi járadékot [T. 36. § (1) bek.], az MTr. 74. §-a előírta, hogy saját jogú nyugellátás a növelt összegű öregségi járadék is, a saját jogú nyugellátáson belül, az öregségi nyugdíjak között azonban ez az ellátási forma már nem szerepelt. Ezt a koncepciót vette át a Tny., amelynek 4. § (1) bekezdés a) és b) pontja határozza meg a saját jogú és a hozzátartozói nyugellátás, valamint az öregségi nyugdíj fogalmát a következők szerint: e törvény alkalmazásában saját jogú nyugellátás és hozzátartozói nyugellátás: olyan keresettől, jövedelemtől függő rendszeres pénzellátás, amely meghatározott szolgálati idő megszerzése esetén a biztosítottnak (volt biztosítottnak), illetve hozzátartozójának jár; öregségi nyugdíj: meghatározott életkor elérése és meghatározott szolgálati idő megszerzése esetén járó nyugellátás. A nyugdíjszolgáltatásokat a törvény 6. §-a úgy határozza meg: az (1) bekezdés a) pontjában szerepel az öregségi nyugdíj, mint saját jogú nyugellátás, a (2) bekezdésben a hozzátartozói nyugellátások kerülnek felsorolásra és a (4) bekezdésben szerepel a saját jogú, illetőleg hozzátartozói jogon szerzett szövetkezeti járadék, mezőgazdasági szakszövetkezeti járadék és a mezőgazdasági szakszövetkezeti tagok saját jogú növelt összegű járadéka, mely ellátásokra nézve a jogalkotó előírja az öregségi nyugdíjra, illetőleg a hozzátartozói nyugellátásra vonatkozó szabályok alkalmazását. Ezek az ellátások a Tny. 4-6.§-ainak nyelvtani, logikai és rendszertani értelmezésből is megállapíthatóan nem minősülnek öregségi nyugdíjnak, hiszen az öregségi nyugdíj feltétele a meghatározott életkor elérése mellett legalább húsz év, öregségi résznyugdíj esetén legalább tizenöt év szolgálati idő megszerzése. A felperes ilyen tartamú szolgálati időt nem szerzett, mert választása alapján nem a jövedelem meghatározott százalékában megállapított nyugdíjjárulékot, hanem növelt összegű szakszövetkezeti járulékot fizetett a jogszabályban meghatározott fix összegben. Így nem is szolgálati időt, hanem növelt összegű járadékra jogosító időt szerzett [MTr. 205. § (1) bek., 207.§ (1) bek.]. Emellett a járadék összege - szemben a nyugdíjjal - nem függött a szolgálati idő mellett a keresete, jövedelme összegétől, hanem egy rögzített összegben került a jogszabály által meghatározásra, és annak összege csak a szolgálati idő alapján emelkedhetett (a tíz éven felüli növelt összegű járadékra jogosító minden év után az alapösszeg három százalékával emelkedett [R. 208. §]).

[18] Az a körülmény, hogy a jogalkotó valamely, akár a társadalombiztosítás rendszerében, vagy azon kívül biztosított ellátásra az öregségi nyugdíjra vonatkozó egyes szabályok alkalmazását előírja, nem jelenti azt, hogy az adott ellátás öregségi nyugdíjnak is minősül. A felperes, a jogerős ítéletben foglaltakkal szemben, nem alapíthat jogosultságot a - helyesen - a Complex Jogtár kommentárjában, nem pedig a törvényjavaslat indoklásában foglalt azon megállapításra, miszerint „jogszabály eltérő rendelkezése hiányában úgy kell tekinteni őket, mintha öregségi nyugdíjasok, illetve hozzátartozói nyugdíjasok lennének”. Az alperes helyesen hivatkozott a Tny. 6.§ (4) bekezdését beiktató Módtv. 64.§-ához fűzött indoklására, mely szerint „a törvény kimondja, hogy a nem társadalombiztosítási

nyugellátásokra (a bányásznyugdíj, a korengedményes nyugdíj, az egyes művészeti tevékenységet folytatók öregségi nyugdíja, a szolgálati nyugdíj, az előnyugdíj és a mezőgazdasági járadékok) is a társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó ellátások szabályait kell alkalmazni, ha nincs ellentétes rendelkezés. Így pl. az éves emelésnél, a tizenharmadik havi nyugdíj bevezetésénél ezek az ellátások is a társadalombiztosítási nyugellátásokkal esnek egy tekintet alá." Ezentúl a Szoc. tv. 44/A.§-ban szabályozott tartós ápolást végzők időskori támogatása nem a Tny. 6.§ (4) bekezdésének előírása folytán alkalmazandó öregségi nyugdíjra vonatkozó szabály, hanem éppen fordítva, olyan pénzbeni szociális ellátás, amelynek feltétele az öregségi nyugdíjjogosultság megállapítása.

[19] A Kúria megjegyzi, hogy van olyan jogszabályi rendelkezés, ami kifejezetten öregségi nyugdíjnak minősített meghatározott járadékokat, ám ez nem irányadó a felperes esetére (pl. az MTr. 468. §-a előírta, hogy a T. és e rendelet rendelkezéseinek az alkalmazása során - a korábbi jogszabályok szerint öregségi nyugdíjként megállapított nyugellátásokon kívül - öregségi nyugdíjnak kell tekinteni az öregségi korhatár elérése címén megállapított bányanyugbért).

[20] Mindezekből megállapíthatóan az elsőfokú bíróság azon jogértelmezése, mely szerint a növelt összegű öregségi járadék öregségi nyugdíjnak minősült, téves volt.

[21] A Kúria a felperes önkényes hátrányos megkülönböztetésre vonatkozó érvelését nem osztotta. Az alperes helytállóan hivatkozott arra, hogy tévesen az az ítéleti megállapítás, hogy a felperesnek egyedüli lehetősége arra, hogy öregségére tekintettel bármilyen ellátásban részesüljön, a szövetkezeti tagság és a növelt összegű tagdíj befizetése volt. A felperes nem vállalt kötelezettséget nyugdíjjárulék fizetésére, hanem ehelyett - saját választása szerint - növelt összegű szakszövetkezeti járulékot fizetett. Ez nem azonos jogosultságokkal és kötelezettségekkel járt, mint a nyugdíjjárulék fizetése, a befizetések alapja és összege is eltérő volt, valamint a felperes részére megállapított járadék összege nem a keresettől, jövedelemtől függ. Helytállóan hivatkozott az alperes arra is, hogy az is a felperes saját döntése volt, hogy növelt összegű öregségi járadék igénybevétele mellett döntött.

[22] A 25/2019. AB határozat szerint [30] [31] a tartós ápolást végzők időskori támogatása nem kapcsolódik közvetlenül az Alaptörvény XIX. cikk (1) bekezdésében nevesített anyaság, betegség, rokkantság, fogyatékoság, özvegyiség, árvaság, illetőleg önhibán kívül bekövetkezett munkanélküliség eseteihez, illetőleg a XIX. cikk (4) bekezdése szerinti állami nyugdíjnak sem tekinthető, az ugyanis a tartósan beteg vagy súlyosan fogyatékos gyermek korábbi ápolásán alapuló olyan ellátási forma, mely nem korábbi járulékfizetésen, hanem a jogalkotó diszkrecionális döntésén alapul. Az Alaptörvény XV. cikk (5) bekezdése anélkül, hogy meghatározott jogosultságot biztosítana, az ott megjelölt személyi kört (a családokat, a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket) kedvezményben részesítő jogszabályok megalkotásának kötelezettségét írja elő {lásd például: 1/2018. (IV. 6.) AB határozat, Indokolás [21]}. A Szoc. tv. támadott rendelkezése éppen ilyen, az Alaptörvény rendelkezését végrehajtó jogszabálynak tekinthető. A jogalkotót ilyen esetben széles körű mérlegelési jog illeti meg mind a jogosulti körnek, mind a juttatás mértékének és egyéb feltételeinek meghatározása tekintetében, ugyanakkor a jogosulti kör, a jogosultság mértéke és egyéb feltételei nem határozhatóak meg önkényes módon {32/2015. (XI. 19.) AB határozat, Indokolás [32], illetőleg 3047/2017. (III. 20.) AB határozat, Indokolás [39]}.

[23] A felperes a mezőgazdasági szakszövetkezeti tagok saját jogú növelt összegű járadékában részesül, mely nem minősül öregségi nyugdíjnak a Szoc. tv. 44/A.§ (1) bekezdése alkalmazása során. A felperes esetében is kétségtelenül teljesül a tartós ápolást végzők időskori támogatásának jogalkotói célja, mert gyermekét tartósan ápoló hozzátartozóként komoly terhet vett le az intézményrendszerrel, s ennek folytán gyermeke ápolásának ideje alatt keresőtevékenységet nem tudott végezni. Helyzete azonban alapvetően eltért és eltér azokétól, akiknek öregségi nyugdíjra jogosultságát megállapították. A jogalkotót a támogatás jogosulti körének és egyéb feltételeinek meghatározásában széles körű mérlegelési jog illeti meg; a jogosulti kör jogalkalmazó bíróságok általi bővítésére a jogerős ítéletben szereplő jogértelmezés révén nincs lehetőség.

- [24] Mindezek alapján a Kúria a jogerős ítéletet a Kp. 121. § (1) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és a keresetet elutasította.

Záró rész

- [25] Az alperes költséget nem számított fel, ezért a Kúria a Kp. 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 82. § (3) bekezdése alapján a felülvizsgálati költség tárgyában való határozathozatalt mellőzte.
- [26] Az eljárás a Szoc. tv. 16.§-a alapján tárgyi költség-, és illetékmentes, ezért a felülvizsgálati eljárás illetékéről rendelkezni nem kellett.
- [27] Az ítélet elleni felülvizsgálat lehetőségét a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.
- [28] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 115.§ (2) bekezdése folytán alkalmazandó Kp, 107.§ (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2020. június 24.

. Magyarfalvi Katalin s. k. a tanács elnöke, Dr. Kulisity Mária s. k. előadó bíró, Mészárosné Dr. Szabó Judit s. k. bíró